

CURIERUL ROMANU

GAZETTA

Politică, Comercială și Litterară

Se abonează la această foie la Redac-
ție la librăria națională, a D-lui A. Da-
nilopolu, ulița Colței; — la Judetse, la
DD. Secretari și DD. Profesori.

Prețul abonamentului pe un an 65 le
P. sесе luni. 35.
Această foie iese de două ori pe săptămă-
nă, Lunea și Joca.

Annul XIX. N° 40.

București

Joi 13. Noemvrie 1847.

TRANSILVANIA.

Artikula politik despre Grecia.

(Înkieră)

Între acestea diplomații celorlalte puteri de-
deră peste aceste planuri emise din London.
Unii din ei mai înainte — după datină — fă-
cându-și destul învoire cu idea de a canoniza
asupra pe greci pentru cătatele lor politice
și morale, iar pe sunt askunsă la țara cu atît
mai neprețutat, nu sune scîmparea grecilor,
ci spre trađerea lor, fiecare sînt singura sa
protekcie. De o dată se vîră, că cu Anglia
se luptă în Atena întereșe rusești, franco-
zești, apoi și nemțești prea mari sînt firma
Austriei și a Bavariei. Peste această era in-
vederat, că totma dakъ lord Palmerston ar
purtat în privința această kujet kum nu poartă,
mișaloachele și însă de a mișkora mai
înainte înflăința rusească, apoi și celelalte,
sînt kă totușă smintite. — Dakъ administrația
grecilor era rea sînt Koletti, prekut anșră
anglii, apoi nu e indomăb, că acesăși sînt
Mavrokordatos fusesse de 20 ori mai afurisit-
ă, în kăt pe acesă ministru și pe parlıda
și indată dăruș primirea konstituciei nă
răstăruș voia reșelăși, ci insuși glasuș între-
găuș popor. Dakъ era greșă regăla pe greci,
apoi pentru că nu lăsară anglii și fapanari-
oș pe Koletti și pe reșele măkar o lăpș,
ori 1/2 an în pace, că să se arate că vreș
și că pot face de sine, ci indată la începuș
le arșkăruș miș de pedici în drăm, le ad-
dară kăteva rebelăși, pe care fiind siădi a le

судьба, іші пердурь тиньуа дела реформе
fericitoare, mai pe urmă prin neadormitele
șikane a le și Mysyrus și inkurkară kă
Poarta, că să nu mai poată lăkra ală țeva,
ci să se tot certe prin note în sursă în șos,
să verse și bani la țrăpe că trevte să șiie
gata nănușă spre înflinarea și Grivas et
kompanii, ci și spre înflințarea vreznuș atak
turcesk. Koletti kăză sînt kumplăta sarçină
a lăntelor diplomatice, totma prekut kăză-
se omenosă și marele Canning, care între
anii 1820 — 27 din togă ministrii Angliei sin-
gură anșrase pe greci, kum și pe alte popoa-
ră asșpente și robite în Europa. — În pri-
vința înflăinței rusești și ader diplomat
neamș măstră pe lord Palmerston kum așă:
De vedă ameză DB. în Atena și ministeriș în-
ferat nu trădărușă, pătat de ura și urăia
poporășăși, nesuferit reșelăși, urmarea neap-
răță va fi răsvoia și via, în care parti-
dale se vor sfășia și măcela, iar DB. ne-
apărat văvedă arșă în portușă Atenei kă flo-
tă. Kredeci kă kă această vedă sșpăria pe re-
șele Otto kă să fără din țară, kum fără
prinçipi fapanari oș dela Dămpre lășănd pe
lăkăitorăș pradă fărăei evinemintelor? Vă
ișșelăși răș. Reșele nu va vrea și nu va
pătea părsăși Grecia, ci ea se va retrađe în
măușă kă tot poporășă sșș armat, va primi
și aștorăș dela ai șiș prietenă. Iată kă des-
legarăși pe drăkuș, iată kă kășuparăși și
răsvoiaș care nu se poate a nu kătrișera pe ve-
cina Turcie în care simpatăie celor çinçă
șilăioșne kreçiniș nu domă niçă odată. Çine

e în stare a prevedea înfricșmatele resătate
ale șișă fok așă întins! Çine va sta văr,
kă așel fok nu va șkimba ekilăvșă de așăși?
Çe este mai șișș, de kăt kă Rusia ortodo-
ksă neapărat va șișă la mișlok în răsșrit,
ori spre a ișșăka, ori spre a kătrișă tot, nu
le pasă mălat. Lășăși sama anglior, kă sim-
patăie reșelăioșe în Rusia aș și fermek fi-
oros, inkăt și çei mai omenosă domnitoreș
trevte să le reskerteze. Nu șișăși, kă im-
păratășă Alexandruș ne voină a da grecilor a-
ștorăși (pe la 1825) șiș așă dela vărșșă
mitropolit în bis-rika katedralăș din Moskva
făladereșoșă provokăcie: «Sșșășă kăreșă!
Sșșășă acesășă kăreșă, pe carea dășmanăși ei
o kăakă în tîpș șiș nu așăș pe nimenăș care
să o anere!» Împăratășă pătrăș de acesă
kăvinte kă de șiș trășnet, stete îndelășur kă
fărăteșă paskatăș la pămînt; mitropolitășă de
90 ani în ridikăș; împăratășă kășătorăș șișșă-
rat la Krimeeșă, unde peste puçin mășă în Ta-
ganrog. — Să șișem însă, kă aștorășă Ru-
siei n'ar venăș tîmpărișăș destă șiș kă mișă
Grecie ar resșșșera șișăș iatășăne, șiș șiș
șișăș alte arme europene, așșșăș de tot:
çine ar seșera rodășăș dela șișășă Grecia?
Neapărat kă nu anglii, ci totma așăș, de
kăriș ei se păzesk mai mălat adikăș rășăși, aș-
pra kășora șiș ei, anglii, kă se ingrădesk
kă șișășăș în Korfuș șiș la Maata.
Iată kum acesășă ar fi stărea politikăș de
așăși a Greciei. Togă kărișăș voiesk a kășo-
șă șiș a kombinașăș mai mălate în viitorăș, vor
șmășășăș din pas în pas kășșășăș evinemintelor

CULTURE DE LA GARANCE.

(La suite)

Nous avons dit que, placée sous une zone pri-
vilégiée, la Valachie pouvait exploiter avec suc-
cès les cultures industrielles les plus lucratives.
Déjà même, si nous sommes bien informé, quelques
propriétaires y ont tenté celle du Colza (Rapize),
dont ils doivent, c'est notre conviction intime, avoir
lieu d'être pleinement satisfaits, bien que cette in-
dustrie y soit encore dans l'enfance, qu'on nous
permette de le dire. Quelques mots en passant
pourront faire comprendre tout ce qu'elle laisse à
désirer et jusqu'à quel point notre assertion est
juste.

La Valachie ne possède aucun pied d'olivier.
Pourtant, elle a besoin de tirer l'huile pour sa con-
sommation de l'Archipel grec ou de France. Ce-
pendant elle exporte ses graines oléagineuses qui,
livrées au commerce, passent en plusieurs mains
avant même d'arriver à la trituration, et sont gre-
vées de frais toujours onéreux au consommateur.
C'est à la France ou à l'Angleterre qu'elle expédie
ce produit d'où il peut lui revenir après qu'on y en
a extrait l'huile propre à la consommation.

Nous demanderons aux propriétaires Valagues
s'il ne leur serait pas plus avantageux d'établir eux-
mêmes des moulins afin de pouvoir livrer l'huile
directement à la consommation locale, et si celle-
ci ne leur offrirait pas des résultats bien autrement
avantageux que ceux qu'ils trouvent dans l'exporta-
tion?

Pour les renseigner sur la facilité des moyens
de fabrication, disons leur que les procédés géné-
raux pour extraire l'huile de graines sont les mê-
mes pour toutes, qu'ils ne varient que dans les ma-
chines et dans les appareils employés, et qu'ils ne
diffèrent que par quelques détails de manipulation,
commandés par les qualités des produits que l'on
veut obtenir; que le procédé le plus simple et le
plus anciennement employé pour la fabrication de
l'huile de Colza est le moulin à vent Flamand. Ce
moulin présente une série de pilons qui sabattent
dans des auges où la graine est broyée. Elle est
ensuite renfermée dans des petits sacs de laine qui
eux mêmes sont renfermés dans une enveloppe de
crin et le tout soumis à l'effet énergique d'une pres-
se. L'huile sort et coule dans un réservoir disposé
pour la recevoir.

Aux moulins à vent qui extraient l'huile de grai-
ne, viennent se joindre des moulins à eau, puis en-
fin de grands établissements mus par des machines
à vapeur. Là se perd toute la simplicité originelle
de la fabrication, et viennent se développer toutes
les machines de l'industrie moderne.

Nous espérons que ces lignes, qui ne sont, en
quelque sorte, que l'avant propos d'un article que
nous proposons de publier plus tard, sur la culture
du Colza et la fabrication de l'huile de cette graine,
ne seront pas perdues pour tous les propriétaires
qui s'occupent de cette culture, et revenons à un
sujet plus important, celui des avantages de la
culture de la garance en Valachie, sujet que nous
nous sommes proposé de traiter avec détails, en

nous basant sur une longue expérience, acquise dans
le pays enrichi par cette industrie; expérience qui
nous l'a rendue familière et dans sa théorie et dans
sa pratique dont nous avons fait une étude spe-
ciale.

GARANEE. (1)

En Allemand, Krapp, Farberrothe; en Russe,
Krap; en Valaque, Routhe ou R tte.

Sous ce nom on désigne dans le commerce les
racines du Rubia tinctorum. Plante vivace Elle
croit dans le midi de l'Europe et de la France. On
la cultive en grand dans les environs d'Avignon
(France). La racine est horizontale, de la grosseur
d'une forte plume ou du petit doigt, noueuse et
brun rougeâtre; elle supporte plusieurs tiges herba-
cées, faibles, rameuses, armées de petits crochets
et très rudes. Ses feuilles sont aiguës, fermes, hérissées
d'aspérité vers leurs bords, ainsi que sur la
nervure médiane. Les fleurs sont jaunes, portées
par des pédoncules courts et rameux.

La racine commerciale de la garance est cylindri-
que, reconverte d'un épiderme brun rougeâtre, peu
ou point adhérent, sous lequel se trouve une écor-
ce d'une à deux lignes d'épaisseur, et dont la cou-
leur est d'un rouge foncé. La partie ligneuse jau-
nâtre ne contient pas le principe colorant que l'on

(1) Voir l'article de M. de Gasprin dans la Maison Rustique
T. II. page 29 et suivantes.

kare de mi kы ичетуа ши ин секрет, се деш-
фъшуръ тотъши непрекърмат.
(Gaz. de Trans.)

Din Skrisoria Ducesei de Prasilin.
(Urmare.)

XIX. Skrisoarea aflata in sekretaria Ducei
de Prasilin la Prasilin.

Paris, 15 Iulie 1847.

Skymnua meŭ Teobaad,

Am acentat nînz akum rezultatua promisi-
siilor че mi-ai fost penoit la penturnarea mea
din Italia, de a skimbă organizatia kasei no-
astre; ty semenî kъ ai ŷitat, ши mъ въз ne-
voitъ a'đi slyne kъ nъ mi mai bine sъ mъ
mai intornŭ la Prasilin daka nъ voit intră a-
kolo a'mi nune in lukrare drentyriae melle.
a'mi imaiini datorii de mînz ши de doam-
nъ de kasъ in toatъ intinderea lor. Reŷi-
mua guvernantei tot d'azna ne-a ehit rъŷ;
este timpua in interesua kopiiilor poŷri ши
in demnitatea kasei noastre, de a'la da inkolo.
Nînz kъnd se vor mъrită fetele melle, eŷ
voit lokui pretytindenî in miŷlokua lor,
voit sta de faŷ de okkupadiie lor, de voit
insodî pretytindenî. Toate paanuriie melle
sunt fъkute, ши kъnd vei kъŷetă ши ty asy-
nra lor, vei afaa fъr indonab atytea mo-
libe de inkredere nentru edukadia fetelor
noastre, in griŷele ŷnei mîme kъt ши aale
ŷnei guvernante. Invedytorii vor ntea fъr
grestate ши la Prasilin asemenea ka in Paris
sъ fakъ lekdiie ŷnei guvernante, kare ши
ea a kъtat sъ aderŷe tot d'azna la dъnshi.
Am prevъzt toate; toate se vor nune la ka-
le fъr grestate.

Tatua meŷ, o ŷiŷ, a zis sъ propzie dami-
chelei D... o pensie onorabiaz ши ne viadъ.
Dukъndyse in Engaitera kъ miŷlokua ačesta,
talentele saale ши niŷe protekdiî ii vor pro-
kura o posiŷie konvenabiaz kъ mai nđinъ
grestate de kъt in Paris.

Rъŷ iđi vine sъ krezi kъ kopialeae noastre
vor simđi o mъxnire; va fi kъ mъtat mai
skъrtъ ши kъ mъtat mai nđin profyndъ de
kъt čeaa че iđi imaiini: am kъvinte sigyre sъ
nъ mъ mai indolesk desne ačesta. De mъtat,

ty te-ai esnrimat desne damicheala D... in-
tr'yn mod kum nъ lasъ a se mai indoi čine-
va kъ'đi ai deskis okii asynra ŷnei mari pъrđi
čea nđin a graveiilor ei nekъvînde. Čeaa че
poate a'î assigyră mai bine intr'yn mod ono-
rabiaz petračerea ei, este pensia dela tatъ-meŷ,
assigyratъ prin mine, ши kъabtoria ei in En-
gaitera kare va esnrikă intr'o maniere fавo-
rabiaz rъpedeae ei depart.

Din delikateŷ, am kъtat yn reazъm in
familiia ta spre a'đi deskide okii; dъnz че
am acentat in demert atyđia anni yn rezul-
tat, sunt datoare in fine a mъ sypune do-
ringei foarte leŷitime a tatъyui meŷ de a'đi
vorbi in nъmele adevratei interesyri aale
kopiiilor poŷri. Kъnd ty, kare eŷi fireskua
meŷ reazъm m'ai lъsat, sunt datoare a mъ
lъsă sъ fiŷ kondyŷ de tatъa meŷ. Nъ sunt
la indonab kъ, dъnz че vor treče priniele
sypъrŷri, iđi va ntea bine ши vei lъsdă o
kriŷ че va readdъče ordynua natyral in ka-
sa noastre.

Daka iđi vine in nъneriie la kaale че vei
fače ka damicheala D... sъ se intoarne la
Prasilin spre a'ŷi lъa lukryriae, voit acentă
nînz se va dъče ши se va intyrnă; iar daka
va fi ka sъ i le trimidъ de akolo la Paris,
atynči eŷ voit plakă la Prasilin in datъ че
vei voi. Dъnz vorbele че s'ay fost azzit, eŷ
'am arbat in desyab vine voindъ spre a o
restabiaz in okii lъniî, dъnz kum 'mî ai zis,
ne kъt 'mî a fost in nъterea mea ka s'o fak
sъ casъ kъ onoare. 'Mî am imaiinit sarčina;
interesua kopiiilor mei, aale stabiariî lor, nъ
mъ iartъ a prelъnđi mai mъtat, prin resig-
nacie, o stare a lukryriilor atyđ de sypъ-
rъtoare nentru tođi.

Sъ nъ te mai preokkune temerea desne ni-
ŷe rekriminadii asynra ynor miŷloače peni-
viale; va intră in kъŷetele melle kum ши in
aale taale de a nъ ne mai intoarče la dъn-
sele. Tъčerea mea asynra ynor antecedente
mari aaleče iđi va fi o garanŷie sigyŷ.

Prima kondiŷie a viedei de familiie, este
pache, vyna indelalečere; ačesta imî e skopua
ши nъ va fi anevoie a aŷynče la dъnsua, kъnd
nъ va mai lukră niŷini intrъ a demyrtă ne
kopii de mъma lor ши a domni prin dessinare.

Dъnz niŷe reflessiî foarte matyre ши intr'o
tare sigyranđ m'am lъat dъnz pъrerea tatъ-
lъi meŷ ши m'am хотъrit a lъa o resoalydie
atyđ de serioasъ. Va fi, sunt sigyŷ, ши kъ
nriimirea ynkyazi meŷ de Coigny, kare e pen-
trъ mine representantua mamei melle, kъrъ
na tot d'azna nînz akum m'am ferit de ai vor-
bi desne niŷe amъnynte atyđ de triste. Do-
ringa mea este ka toate sъ se nъie la kaale
intre tatъ-meŷ, intre tine ши mine, fъr
fače sъ mai intre la miŷlok ши aale per-
soane.

Adesea mî ai esnrimat, skymnua meŷ Teo-
baad, doringa de a vedea lukryriae a'ŷi lъ
aale faŷ nentru kъ simđiaî foarte bine nъ
kъvîndeae din kasa noastre; ynъsъ tot d'az-
na te trъŷia in anoi. Akum nъz temeŷ nъ
aŷytorua tъŷ, prekum ши in toate kъte se a
ting de feričirea kopiiilor poŷri.

FANNY SEBASTIANI-PRASILIN.
(Urmare.)

CRITICA.

IV.

Kapitolya verbiilor s'a traktat kъ oare k
re kapacitate dъnz yn metod analitik bine k
indelale: s'ay impъrđit verbiî in substantivî
aŷektivî; čei aŷektivî s'ay sьst-impъrđit k
aktivî, pasivî, pronominai ши ynipersonai
S'ay amezat verbiî ayssiaari la lorkua lork
dъnz natyra lor. S'ay desnъrđit verbya a
tivъ amŷ, din ayssiaariya amŷ ши aŷŷ, ve
bya aktivŷ are din ayssiaariya ar' ŷia; aveŷ
din ađi ect; asemenea aktivъa voit din ay-
siaariya voit ши oŷ ect. S'ay skos tim
din xosua čea vekŷ aale ynor gъmatiče sk
se din kasъ dъnz ŷkoale vekŷ ши ne nuse
lukrare, ect. ect. Ши daka are čea neaŷ
čeri ши kapitolya ačesta, čea mai mare ei
nar in komenklatyra teryneniilor.

Verbya se vede figyŷnd nar in čenere
ytrъ, ши la natyral se vede verbyri yn
astъzi se ziče verbi. De e mai bine intr
mod saŷ intr'alatъ, saŷ de se vor konsa
kъ timpua in amъndov modyriae, va deŷ
nar posteritatea.

La impъrđirea verbiilor, vъnd a eŷi
ŷkoala vekie, se ved verbi aktivî pasivî, fa

recherche dans cette racine. Son odeur faible est
pourtant caractéristique, sa saveur est amère.

On fait une énorme consommation de racine de
garance dans la teinture en rouge. C'est cette ma-
tière qui, sur le coton, donne ce beau rouge
d'Andrinople, que les Orientaux étaient autrefois
seuls en possession de fabriquer.

Dans le Département de Vaucluse (France), la
racine de garance ne séjourne que trois années en
terre; tandis que dans le Levant, la récolte ne se
fait qu'au bout de cinq et même six ans; la quan-
tité de matière colorante augmente, sans doute, ma-
is pas en proportion des intérêts dans les localités
où le terrain est cher.

Lorsque la racine de garance est récoltée, et après
qu'elle a été soumise à quelques petites préparati-
ons indispensables, on la fait passer sous une meule
pour la rédiure en poudre. Les fabricants la dési-
gnent alors sous les marques SF, SFF, &.

Les garances se livrent dans le commerce, soit
entières, soit en poudre et c'est toujours dans se
premier état qu'on les expédie du Levant; elles
sont connues alors sous le nom d'Alizari. On a
consacré cette dénomination pour désigner la ga-
rance entière, quelle que soit d'ailleurs son origine.

La culture de la garance, à laquelle nous assu-
rons la plus grande réussite en Valachie, est évi-
demment une des meilleures cultures industrielles
que ce pays puisse entreprendre. Nous sommes
à même de prouver que dans aucune localité on
a obtenu des produits comme ceux auxquels cette
Principauté peut prétendre. Et disons le d'abord,

pour ne pas être suspecté dans notre sincérité. Nous
nous sommes procuré des échantillons de cette ra-
cine, que quelques paysans Serviens cultivent pour
leur usage, sur une des terres de M. Nicolas Bal-
liano (la Balena) qui dépassent en qualité tout se
que nous avons vu jusqu'ici de plus beau.

Ce qui rend les avantages de cette culture plus
palpables, c'est que, ce qu'elle a de plus important
en frais et de plus couteux dans les autres pays,
à savoir; le prix de la main d'œuvre, du terrain et
du fumier, se trouve en Valachie, rédiut d'une ma-
nière sensible et ce dernier même à zéro. Il est
donc incontestable que, puisque le climat et le sol
sont favorables, on ne peut qu'attendre de beaux
résultats d'une exploitation de ce genre.

Tout le monde sait que le Département de Vau-
cluse (France) est une des plus riches provinces
agricoles d'Europe, et qu'il doit son immense fortune
à la culture de la garance. Cependant on y
paye le terrain de 160 à 200 francs l'hectare par
an (de 80 à 100 francs le progone), la charretée
de fumier (baligari) de 25 à 30 francs et le prix
des journées du 1 franc et demi à 3 francs, alors
que l'on trouve tout cela en Valachie, nous ne crain-
drons pas de dire, presque pour rien. Mais, nous-
dira-t-on, s'il est vrai que la journée se paye
moins cher ici, puisque le règlement l'a taxée 60
paras il est vrai aussi que nos paysans n'y travail-
lent qu'en raison du salaire, et ne font pas autant
d'ouvrage que le paysan d'un autre pays. Erreur!
Le paysan travaille partout suivant qu'il est plus
ou moins bien commandé. Les bras nous manqu-

ent, dira-t-on ensuite, pour entreprendre des
velles cultures. Erreur! Erreur plus grande en-
re! Comment! Les bras vous manquent, dits-
vous et vous employez le peu que vous en avez aux
tures les plus pauvres? Faites de la
ture industrielle et avec un nombre de paysans
qui vous rapportait un en blé et en Mais
obtiendrez deux, trois et quatre.

Il est incontestable, nous ne saurions trop le
ter, que les propriétaires Valaques ont plus d'i-
rêt qu'aucun propriétaire Fucopéen à adopter
cultures industrielles, soit dans leur intérêt gé-
de ce pays, aujourd'hui surtout, qu'il se tro-
placé sous l'administration d'un gouvernement
que représentatif, à la tête du quel la Provid
a mis, un de ces hommes qui pouvaient seuls
convenir, et dont les lumières et la haute int-
gence, pésent d'un grand poids dans l'aveni
cette principauté que nous voyons renaître, g
aux paternelles bontés de son prince.

(la suite au prochain num
GUSTAVE BERAUDZ.

CULTURA RUTEL.

(Urmare.)

Am zis, kъ nъz sьbt o zonъ niŷleŷiatъ,
romanъ ar' nъtea esnloetă kъ syches kyat
indystriale čeale mai lukrative. Aŷ ŷi in
ynstymî, ni se nare, kъđi va pronpietari a in

te vine; ынсь се вѣд ші yn fealde вервѣ рес-
 фрѣнгѣторѣ! Кари сѣнт ачеї вервѣ? ачея
 че іаѣ пропѣтеле мѣ, те, се. кѣм мѣ дѣкѣ,
 ші аалеа. Ачі вервѣ дѣк аратѣ о лѣкѣре,
 ші зікѣнд мѣ дѣк лѣкѣре се intoарче ас-
 пра persoanei че лѣкѣразѣ, кѣчї ва сѣ зікѣ
 дѣк не mine. Дака intoарчереа in апоїа
 лѣкѣрѣї се poate зиче ресфрѣнгѣере, жу-
 дече-о ші аадїї; iar дака дела ресфрѣнгѣе-
 ре, фачем yn аѣектїв; ші зичем ресфрѣнгѣ-
 гѣтор, ресфрѣнгѣтор ва сѣ зікѣ чед че рес-
 фрѣнгѣе, чед че фаче ачея лѣкѣре, ші вервѣ
 мѣ дѣк нѣ este ел чед че ресфрѣнгѣе лѣкѣ-
 ре, чї се poate зиче чед мѣл вервѣ де рес-
 фрѣнгѣере. Нѣ едар нїчї о логїкѣ а се зиче
 вервѣлор *антїметаболїа* ресфрѣнгѣторї, ші маї
 drent ші маї caracteristik се pot нѣмї ші ла
 пої вервѣ пропосїналі, pentru кѣ сѣнт
 insodїї де пропѣтеле мѣ, те, се, не, вѣ, се.
 ші се pot маї фачїа кѣноаѣе ші де копїї.

Вервѣї актївї се маї impart in актївї prin
 карїї треа лѣкѣреа дела стѣет ла yn аал об-
 ѣет, кѣм: Професорѣа inваѣѣ пе школарї, лѣ-
 кѣреа ачі треа дела професор ла школарї;
 шї in актївї prin карїї лѣкѣреа нѣ треа, кѣм
 професорѣа ѣмвалѣ, ачі е нѣмаї о лѣкѣ-
 ре че нѣ треа аспра аалїї обѣет. Пе вер-
 вѣї ка чед д'юнтѣ D. Sarsail грѣмѣїкѣла
 'la нѣмї стѣмѣтѣторї ші не чеї ка чед
 d'аалоїаа не стѣмѣтѣторї ынсь стѣм-
 мѣтор нарѣ ва сѣ зікѣ persoana че стѣмѣтѣ
 ші нѣмаї вервѣла нѣ е persoana че стѣмѣтѣ;
 ачі ла ачеастѣ denumire нарѣ се vede ої
 стѣмѣче лѣїе де лїмѣл, ої лїнсь де логїкѣ.
 Шї катѣ сѣ intre о datѣ ші грѣмѣїка ромѣ-
 нѣ in drenturїе саале ші а о лѣсѣ сѣ се е-
 неїме нѣmind не асеменеа вервѣ transi-
 тївї, ші не transitive.

Despre нѣмереа вервѣлор кѣ с'аѣ нѣмїт
 мѣ singurїт ші imunit ші нѣ singurїт ші
 пазѣл, нѣ маї vorbesk нїмїк; с'а vorbit des-
 пре ачеаста ла капїтолаа substantivїтї.

Сѣ venim ла timpї. Presentїа s'а zis prin
 граїа Domnїтї tot present, кѣ differin-
 цѣ, нѣмаї кѣ s'а skimsat s in z: ші s'а ski-
 monosit in «present», ка атѣа аале vorbe че
 es din гѣреа ші пенеле tѣлор DD-лор Sar-
 sailї. Pasatїа нѣ шїї де s'а фѣкѣт vine а се

нѣмї треа кѣт, кѣнд вервѣла пасѣ la шїам
 de mik ші din Alexandria: «Пасѣ Alexan-
 dre inainte ші веї vedea не Пор Ішпѣрат» —
 Апої аѣї futur че 'mї а venit сѣї zik viitor?
 viitor este чед че vine; ші vietїа вервѣ нїчї нѣ
 vine нїчї нѣ се дѣче; дака лїмѣа noastrѣ
 este амѣа де delicatїт кѣт нѣ suffere vorbe
 нѣмаї vine де кааламѣтѣ; in каї сѣ'а фї нѣ-
 mit fiitor, (timp че ва сѣ fie).

Imperfektїтї 'am zis несѣвїрїтї, перфек-
 тїтї сѣвїрїтї, ші пазс-кѣ-перфектїтїтї маї
 мѣл де кѣт сѣвїрїтї. Ч'ам фѣкѣт де n'am
 лѣsat нѣтеле консакрате in toate грѣмѣїче-
 ле Europeї in лїмѣеле sѣrorї; ам нѣс нїче
 vorbe славопе че нїчї славопѣла нѣ ле-ар лѣа
 де ачест inѣлааес ші не Romїн 'а ам фѣ-
 кѣт, де ар' фї авѣт prostie а се лѣа дѣпѣ мї-
 не, а нѣ маї фї inѣлааес кѣ nimenї, ші ел а
 ста сѣ inведе аадїї termїнї кѣнд ва inвѣа
 аале лїмѣе. Pasatїтї indefinit 'am zis нарѣ
 не отѣрїтї! Хотар саѣ отар е о vorbѣ yn-
 гѣреаскѣ де нѣ ва фї маї мѣл гречеаскѣ ші
 апої нѣ корреспѣнде ла нїмїк кѣ чеа че vor-
 сѣ аате грѣмѣїчеле in ачест timpї.

Modurїе remasemїт нар modurї, фѣрѣ а ле
 нѣмї кїпѣрї, фелзї, саѣ чїне шїе кѣм. Le-а
 пѣрїт гѣѣ Dreganїлор де че аѣ remas mo-
 durї; ынсь мїе мї се вѣкѣтї inїма in зїа
 де astѣзї: ынсь дака ам zis о datѣ mod in-
 finitiv кѣрїнеѣе ка yn om dїs ла biserїкѣ,
 чїне мѣ нѣссе апої сѣ zik mod отѣрїтор,
 порїтїтор, пофїтор ші in doїтор стѣ-
 пѣт? ел отѣраѣе? ел порїтїчеѣе? ел пофѣ-
 че? ел in doїчеѣе? Adevarat ам пердѣт вервѣла
 impero, ынсь participїїа imperat esїstї ші
 prin ымаре се пѣтеа зиче преа рѣмѣнеѣе ші
 преа оменѣе imperativїтї, кѣм ші чедлї д'ѣп-
 тѣї indikativ, ші чедлї д'аал треї-леа
 condїїонал, кѣ тоате кѣ ії zik ачестїа
 unde ші unde ші condїїонал, фѣкѣнд
 о макароанѣ французѣ. Кѣт pentru стѣ-
 пѣт, ва сѣ zikѣ summis ші mod summis
 е о секѣтѣрѣ, ші катѣ сѣ inчѣтїм Domnїлор
 грѣмѣїчї, inкаї in грѣмѣїкѣ а маї vorbї
 ла секѣтѣре. Modїа стѣжѣкѣївї сѣ'а лѣсїм
 in паче а ремѣнеа стѣжѣкѣївї ші сѣ нѣмаї
 фачем асѣла де гѣлѣе аластѣе.

Конѣжѣгїа саѣ конѣжѣгїїнеа нѣ мї апѣ-

кѣт не атѣнї с'о las tot конѣжѣгїїе ші ам
 фѣкѣт'о конѣжѣгїе; (conjuguer) ынсь ала
 е conjuguer ші аате conjugaison; ала conjugare
 ші ала conjugatio.

Дака ам аратат кѣ Romїнї аѣ patrї кон-
 ѣжѣгїї in are, ire, ere ші ере; asta нѣ е yn
 пѣкат атѣт де перѣ ші intїnekos де inno-
 rangїт, pentru кѣ tot predominїт ачеастѣ idee;
 spre а се facїalїт ынсь metodїа, ар' фї vine
 сѣ ле reducem ла треї in: are, ire ші ere, fie
 лѣнѣ fie skurt, ші де ачі сѣ траѣем апої а-
 фарѣ не вервѣ перѣгїаадї.

Indrentarea грѣмѣїчїї in капїтолаа ачеста
 се poate vedea маї не лѣрг in паралааїзмїт
 ші in мїка грѣмѣїкѣ кѣ littere latїne tїпѣ-
 rїтї in анѣа 184...

Insempare.

Ла конѣжѣгїа а доа in ire ші а trem in ere,
 вѣд мѣлї кѣ се конѣжѣтї presentїа dormїтї,
 dormї, doarme, dormimїтї, dormїдї, dormїтї,
 adїкѣ еѣ dormїтї ші еї dormїтї; ші нарѣ inѣла-
 лѣгїтї, inѣлааїтї... inѣлааїчїем inѣлааїчїї
 inѣлааїгїтї, adїкѣ еѣ inѣлааїгїтї ші еї inѣлааїгїтї.
 Апої маї шїї din пѣкѣте кѣ ші imperfektїа
 грѣк фаче *ευω εγγραφον* ші *εκείνω εγγραφον*, ші се нѣн
 пѣнпѣї ші не вїата конѣжѣгїїе ѣнтїа а о
 конѣжѣга: сапѣ, сапї, сапѣ, сѣпѣм сѣпадї сапѣ
 ші нѣ сапѣ, жокуѣ, жочї жоакѣ; жокуѣм,
 жокадї, жокуѣ ші нѣ жоакѣ, ші аїде inainte
 еѣ арѣт еї арѣт, еѣ infїngез, еї infїngез,
 еѣ кѣнт еї кѣнт... дар unde мерѣдї Dom-
 nїлор, нѣ vededї кѣ фачїї, о макароанѣ грѣ-
 чеаскѣ? Вѣзї'адї вре о datѣ in кѣрїїе Bї-
 serїчїї асѣла де конѣжѣгїе? аѣїтадї вре о
 datѣ din гѣра Romїнїтї оаменїї сапѣ, копїї
 се жокуѣ? in лок де оаменїї с'опѣ копїї се
 жоакѣ? Вѣзї'адї ші лїмѣа мѣмѣ кѣм кон-
 ѣжѣгїтї? ші лїмѣеле sѣrorї? Че в'адї нѣс сѣ
 onoradї лїмѣа кѣ прїкопсеаа Dumneavoastrѣ
 де а distinѣе singurїтїа din пазѣла? Веzї
 дака'мї ам zis ші еѣ bravo! in ачея грѣмѣї-
 кѣ este кѣ ам лѣsat tїпїї лїмѣеї амѣа кѣм
 не-аѣ venit дела мошї дела стѣмѣмошї фѣрѣ
 сѣ маї мѣ арѣт ші еѣ атѣт де прокопсїтї ка
 Dumneavoastrѣ. Uїтадївї ла конѣжѣгїеа прї-
 тїтї ші ведї vedea: еѣ кѣнтїтї, ел кѣнтїтї, ші еї
 нар кѣнтїтї. «Datї-мї s'а mie, ынсь зиче Ma-

кѣлїгїа Ranїеї, despre кѣре sїntem sїgurї кѣ ка-
 тѣ сѣ fie преа мѣлїїїїї, кѣ тоате кѣ ачеастѣ in-
 dїstrie este ѣнкѣ in fame, сѣ не fie iertat а о
 sїпѣ. Кѣте-па vorbe in треакїт vor пѣтеа фаче а
 се inѣлааїе tot че este де dorit, ші нїнѣ unde
 aserїїа noastrѣ еїstїтї.

Цара Romanѣ n'are нїчї о палѣтѣ де нѣмїт in
 мѣсїнет, ші este nevoїтї а'мї траѣе оааїтїа (тї-
 та де лемнї) pentru консѣмѣїа са din Arxїне-
 лагїа грѣк саѣ din Франца, кѣ тоате ачестѣа еа
 шїї есноартѣ семїїїеа саѣ гѣлѣеа оааїоае,
 кѣре перѣдїторїе треа prin маї мѣлїе мѣнїї нїнѣ
 сѣ аѣнѣгѣ ла stoарчере ші sїnt inгrevїate кѣ кїе-
 тїеае tot in пазѣла консѣмѣїтїтї. In Франца
 саѣ in Enглїтера шїї trїmїtte еа produrїтїа ачеста,
 де unde poate сѣ'ї вїе in апої дѣпѣ че і s'а estras
 оааїтїа. Intrebїм не пропїетарїї ромїнї дака нѣ
 ле ар' фї маї сїре фоаос а stabїлї еї ынсїнї мори
 спре а пѣтеа trїmїtte оааїтїа d'а drentїа ла консѣ-
 мѣїа локалѣ, ші дака ачеста нѣ ле ар' да нїче
 avantaje кѣ мѣл маї фоаосїтоаре де кѣт чедле
 че афѣ in importajїе?

Spre а арѣтїа inлеснїїеа мїїаоачелор фабрїкаїїї
 сѣ sїпѣм кѣ лѣкѣгїїеа генерале спре а естраѣе
 оааїтїа din семїїїеа sїnt tot ачедлеа кѣре n'аѣ
 аалѣ differїнѣтїтї тїеае де аалеае де кѣт in маї-
 не ші inепарадїїае inтребїнѣте, кѣм ші in оаре
 кѣре амѣнїїеа де манїїїаїїеа чегїеа де кааїтї-
 дїеа produrїтїлор че воїеск сѣ аїбѣ; кѣ лѣкѣреа
 чеа маї sїмплѣ pentru фабрїкаїїа оааїтїтї де Ра-
 нїїтї este моара де вїнт фламандѣ. Ачестѣ мо-
 арѣ are yn мїр де нїсїлїеа че бат in гѣвнїїтїе

unde се нїсїлїеа сѣмѣнїа. Се пѣте апої in нїче
 саѣї де лїнѣ, кѣре ші еї се маї пѣн апої inт'о
 inвїалїтїтї де пѣр де кааїтї, ші амѣа се sїпѣтїе ла
 лѣкѣреа енерѣїкѣ а ynїї task. Оааїтїа есе ші
 кѣгїе inт'їн ва inт'адїнс.

Пе лѣнѣгѣ morїеа де вїнт че estrag оааїтїа din
 сѣмїїїтїтї, се маї адаогѣ ші morїеа де анѣ, апої
 амежѣмїтеле чедле маї, mїнїrate prin маїне
 кѣ ваног. Ачі се перде тоатѣ sїмплїтїае оїгїна-
 лѣ а фабрїкаїїїї ші вїн а се desvolatїа тоате маї-
 неае in dїstrieї moderne.

Snerїм кѣ ачесте гѣндїгїї че sїnt ка yn феа
 де прекувїтїаре ла yn artїкоа че не пропїем а
 нѣлїкѣ маї тѣзїїтї, аспра кѣлїтїеї Ranїеїї ші а
 фабрїкаїїїї оааїтїтїа din ачестѣ сѣмѣнїтїтї, нѣ vor
 фї пердѣте pentru пропїетарїї че се окѣтїтї inт'а-
 чеастѣ кѣлїтїтї, ші сѣ venim ла yn sїjet маї im-
 portant аа фоаоселор кѣлїтїеї Rїтїї in дара-ро-
 шїнѣ, sїjet че не ам пропїс а'а трактїа кѣ де а-
 мѣнїїїтїа, inтемеїндїтїе не о лѣнѣгѣ есперїїнѣтї
 кѣрїїгїатї in дара inавїїїїтї prin ачестѣ in dїstrie.
 Esnerїїнѣтї че не а фѣкѣт famїлїарѣ ачестѣ in-
 dїstrie атѣт in теорїе кѣт ші in пракїїкѣ despre
 кѣре ам фѣкѣт yn studїї sїneїїал.

RUTA. (*)

In лїмѣа ѣерманѣ Krepp, Farberrothe; in чеа
 гѣсѣ Kran in чеа ромїнѣ Rїтї.

(*) Vezi artїкоала D-lui Gasparin in Kasa Rїtї-
 кїкѣ, T. II. pag. 69 ші чедле ымѣїтоаре.

Srbї ачест нѣме се inѣлааїтї in комерчїї гѣлѣ-
 чїнеае плантїї Rubia tinctorum. Плантїї вїаѣе.
 Креѣе in пѣрїїае де амїазѣ-зї аале Europeї ші
 аале Францїї. Се кѣлїтїв маї кѣ прїос in пѣр-
 їїае чїрконѣчїне Avignonului (in Франца) Рѣ-
 дѣчїїа еї este orizontалѣ, де grosїмеа тїеї неае
 groase саѣ а deгїїтїлї чедлїї мїк, nodїroасѣ ші
 вгїтїтї роматїкѣ. Inаадї in sїs маї мѣлїе тѣлї-
 не fraѣede, гѣмѣгїоае, пїнеае де yn феа де kїrлї-
 целеа foarte aspre. Frїnzелеа ії sїnt аскїгїїте, fїr-
 me, sbrїїте де аснїме кѣтре маїїнї, нѣкѣтїм ші
 аснїга негѣтїеї mediane. Florїае ії sїnt гаабене
 dїнїте де нїче педїкѣае skurte ші гѣмѣгїоае.

Rѣдѣчїїа комерчїїалѣ а гѣтїї este чїлїндрїкѣ ак-
 конерїтї де о епїдермїтї вгїтїтї-роматїкѣ srbїтї кѣре
 се афѣл о скоарѣтї groасѣ де о лїнїе саѣ доѣ, ші
 а кѣгїа кѣлоаре este ромїтї inкїс. Partea лемноа-
 сѣ гѣлѣчїеа нѣ конїїде прїїнїїїаа колорант че се
 афѣл in ачестѣ гѣлѣчїїнѣ. Mїroста ії е слаб ѣн-
 сѣ кѣрїктерїстїк, гѣсїтїа ії е amar.

Се фаче о mare консѣмѣїїеа де гѣлѣчїїнѣ де
 гѣтї in tїнкїтїа (вѣнсеаа) кѣ ромїтї. Materia а-
 чеаста дѣ вѣмѣкѣтїтї ачед frїтїо-ромїтї де Andria-
 попола, че аалѣ datѣ нѣмаї Orientalїї пѣтеа сѣ'а
 фабрїїеа.

In департамента Вауcluseї (in Франца) гѣлѣчї-
 на гѣтїї made нѣмаї треї annї in пѣмїнт, unde in
 Lenante реколта се фаче дѣнѣ чїнчї annї ші тїе-
 оїї дѣнѣ шасе; канїтїаеа матерїїї колоранте се
 мѣгїїеа кѣ адевѣрат, нѣ ынсь in проногїїеа кѣ in-
 терестїїае in локїїае unde пѣмїнтїа е skurte.
 Кѣнд гѣлѣчїїаа гѣтїї се кѣлѣе, ші дѣнѣ че се

реле Павел, палма саѣ воадѣ Satanei съ ло-
васкѣ peste образ ка съ ну мѣ мѣдрескѣ
ши ин кѣт пентрѣ ачѣаста палма Satanei о ам
ши еѣ ин кѣте-ва пѣкѣтоасе де версѣтѣ.

Вѣ маѣ агѣт ма о modestie а тѣтѣ вѣдеоѣ
че п'авеа ѣнкѣ пѣтѣ мѣстѣдѣ кѣнд инкѣиѣ
грѣматѣка, ши вербулѣтѣ ворвѣге ла имперфект
ѣт пѣнеа тѣпѣа ворвѣа, ѣнде проконсеала
Dumneavoastѣ чеа матѣрѣ о дѣне мереѣ кѣ
ворвѣа, dormea, simѣеа, etc. Аѣзитѣдѣ кѣт
ворвѣск дѣнкѣоло де Олтѣ! Инвѣрѣа, dormѣа,
simѣа? Вѣзѣт'адѣ вѣ'о датѣ кѣргѣде Biseri-
цеѣ кѣсѣтѣ tot asfel? Аѣт'адѣ а мѣнте вре о
датѣ ла фѣпѣаѣа инфѣнѣтѣвѣлѣтѣ кѣ este i, ши
кѣ се кѣвѣне а консерва маѣ кѣ prisos де
Dumneavoastѣ Кѣртѣрѣтѣ, де кѣт де пѣше
вѣедѣ олѣтѣнѣшѣ че ну цѣтѣ пѣтѣ кѣрте? а съ
конѣзѣтѣмѣд'а мѣнѣне вервѣтѣ:

Кѣнт-аре,	dorm-ire,	инѣелѣеѣ-ере.
Кѣнт-амѣ,	dorm-iam,	инѣелѣеѣ-сам.
Кѣнт-а,	dor-ia,	инѣелѣеѣ-еа.
Кѣнт-аѣ,	dor-ia,	инѣелѣеѣ-еѣ.
Кѣнт-асѣм,	dor-issem,	инѣелѣеѣ-есѣм.
Кѣнт-аѣ,	dor-it,	инѣелѣеѣ-еѣт.
Кѣнт-анд,	dor-ind,	инѣелѣеѣ-ѣндѣ.

Каре Sarsaialѣ вѣ пѣше дар съ скѣгѣдѣ пе
dormiam, dormia, dormeam, dormea?

ANNONCIѢ LITERRARѢ.

Literatura romѣnѣ а инѣепѣт де вѣ'о кѣдѣ-
ва annѣ инкоаче а лѣа о desvoltare каре авѣа
ар фѣ пѣтѣтѣ а се аѣента дела дѣнса инѣ'тѣ
кѣрѣсѣ де тѣмпѣ ашѣ дескѣртѣ. Кѣ тоате ачѣстеа
се кѣвѣне съ мѣртѣрѣсимѣ кѣ инѣмѣ кѣратѣ,
кѣ ин ѣинѣдеа serioase саѣ фѣкѣтѣ преа-пѣ-
дѣне инѣеркѣтѣ. Кѣ кѣтѣ не este дѣринѣа маѣ
mare де а vedeа ши ачѣастѣ ramѣрѣ лѣндѣ о
desvoltare кѣ ѣт пас потрѣвѣтѣ кѣ чѣелѣе аа-
те сѣрѣрѣ алае еѣ, кѣ аѣѣа пѣрѣимѣт кѣ маѣ
mare бѣкѣрѣе о инѣеркаре спецѣалѣ ин ramѣ-
ра фѣлософѣкѣ фѣкѣтѣ де D. Prof. Latri-
пу каре дѣпѣ че пе-а dotat literaturѣ кѣ
Manuaala де Fѣlosofie лѣкратѣ дѣпѣ Про-
gramma ѣниверсѣтѣдѣ дела Paris де D. A.
Delavigne, акѣт не дѣ ши Fѣlosofia лѣтѣ Crug,
ѣна дѣнтре чѣле маѣ аѣпрѣовате ну нѣмаѣ ин
Цѣрmania, чѣ ши ин тоатѣ Еѣропа кѣлѣватѣ.

Пѣпѣ акѣтѣ а сѣтѣ ла лѣтѣмѣ Tomѣ I. каре
конѣнде Fѣlosofia фѣндѣментѣалѣ ши Лоѣка.
Ин скѣртѣ вор ешѣ ши чѣле ааѣте
дѣоѣ томѣтѣ, каре вор конѣнде Metafisi-
ка, Estetika ши Fѣlosofia пѣрактѣкѣ.
— Noi ну пѣтемѣ destѣлѣ а recomanda а-
чѣастѣ карте фѣлосѣтоаре тѣнерѣмѣиѣ noastre.
— Sѣре а да о проѣвѣ дѣнтѣ'нса ѣтѣторѣлѣор фѣ-
лѣор noastre, ноѣ репѣодѣчѣмѣ преѣаѣа чѣа
modestѣ а tradѣкѣторѣлѣтѣ, дѣн каре се инѣ-
леѣе скѣпѣла ачѣстеѣ лѣкѣрѣтѣ, ши канѣа IV дѣн
фѣлосѣфѣе фѣндѣментѣалѣ дѣн каре се vede ten-
dѣнда ачѣстеѣ опѣре фѣлосѣфѣе.

De вѣнѣзаре се аѣлѣ ин тоате лѣбрѣрѣилѣе Ро-
мѣнѣнѣиѣ ин Бѣкѣтрѣдѣ, преѣѣа томѣлѣтѣ I. este
де 6 sfandixi.

ADVERTIMENTU

din partea Traductorilati.

Noѣ presentѣmѣ аѣчѣ ѣтѣмѣиѣ Romѣне ѣнѣ
manuaala де Fѣlosofie компѣс де ѣт Профѣс-
sorѣ каре 'шѣ-а петректѣ вѣаѣа кѣ studia а-
чѣстеѣ ѣинѣде ши о а пропѣс ин шкоале пѣвлѣ-
че ин ѣт кѣрѣс преѣте патрѣзѣчѣ де annѣ. Me-
ritѣла опѣреѣ е де коммѣн кѣпѣоскѣт; еа 'шѣ
а фѣкѣт проѣа пѣрѣн кѣрѣсѣла чѣелѣѣ инѣелѣнѣат
аѣтѣ ин преѣлекѣиѣилѣе аѣторѣлѣтѣ кѣт ши алае
ааѣор профессорѣ пѣвлѣчѣ конѣационалѣ, пре-
кѣт ши пѣрѣн tradѣкѣиѣилѣе фѣкѣте ин маѣ мѣлѣ-
те лѣмѣиѣ еѣропѣане. Пре лѣнѣгѣ чѣелѣе ааѣте
калѣтѣдѣ meritoase, конѣнде ши litteratura
фѣлосѣфѣкѣ пѣнѣ пре тѣмпѣа ачѣстеѣ edifiѣиѣиѣ
дѣн ѣрѣмѣ дѣпѣ каре лекѣторѣиѣ се пот фѣче
кѣпѣоскѣтѣ кѣ опѣреде фѣлосѣфѣе чѣелѣе инѣе-
ressanѣдѣ ши преа лѣнѣгѣ скѣрѣссе.

Ин кѣт аѣтѣнѣе tradѣкѣиѣонѣа noastrѣ, ноѣ
не-ам ѣнѣтѣ rѣgѣros де текѣтѣла ориѣиналѣ фѣ-
рѣ а мѣтѣ, а адаѣѣе саѣ а лѣссѣа че-ва, аѣа-
рѣ де пѣше потѣ карѣ ну пѣтеа вѣ аѣѣ о ин-
semnare ин лѣмѣа romѣnѣ. О мѣкѣ скѣм-
вѣаре ам фѣкѣт кѣмаѣ ин имѣрѣдѣиѣа томѣтѣ-
лѣор. Ориѣиналѣа е имѣрѣдѣт ин доѣѣ Tomѣтѣ,
дѣнтре карѣ чѣелѣѣ д'ѣнтѣѣ конѣнде Fѣlosofia
фѣндѣментѣалѣ, Лоѣка ши Metafisika, алаѣ
доѣлеа Estetika, Nomika, Etika ши Eѣсеѣиѣоло-
ѣиѣа. Noѣ пѣнтрѣ маѣ мѣлѣтѣ kommoditate 'а ам
имѣрѣдѣт ин треѣ, дѣнтре карѣ чѣелѣѣ д'ѣнтѣѣ

конѣнде Fѣlosofia фѣндѣментѣалѣ ши Лоѣка,
алаѣ доѣлеа ва конѣнде Metafisika ши Este-
tika, карѣ алаѣ треѣлеа Fѣlosofia пѣрактѣкѣ —
Ин кѣт пѣнтрѣ litteraturѣ, ам фѣ адаѣссѣ вѣ-
kѣros ши опѣреде чѣелѣе ешѣте де аѣнѣчѣ ин
коаче, дар маѣ ѣнтѣѣ п'ам воѣт съ фѣчѣм
де кѣт о tradѣкѣиѣонѣа кѣрѣдѣнѣоасѣ, апоѣ не
аѣлѣѣм ши ин о distanѣие преа-маре дела ло-
кѣрѣилѣе ѣнде се ѣрѣмеаѣ пѣвлѣкареа аѣѣтор о-
пѣре, ши аѣчѣ пѣтем нѣмаѣ кѣ греѣ съ ле
авѣмѣ.

Limba ин ѣенѣре дѣпѣ metoda adontat ин
ѣрѣмаре ѣнѣиѣ крѣтѣче инѣелѣнѣгате, о ам пѣс-
trat ин кѣрѣдѣиѣа еѣ, ши ам ѣѣдекат де пѣкѣкат
а спѣрѣкѣ ѣинѣнда пѣрѣн о аѣмѣстѣкѣтѣѣѣ вѣр-
вѣрѣ. Кѣ тоате ачѣсте-а ин formareа termi-
nѣлѣор ши ин ortografie ам кѣѣтат modѣла чѣелѣѣ
маѣ simnѣла, ѣнѣсѣ tot де о датѣ ши чѣелѣѣ маѣ
аѣроане де а се пѣтеа пѣрѣфекѣиѣонѣа фѣрѣ а
чѣре скѣмѣѣрѣиѣe konsiderabile, кѣнд ва фѣ съ
се инѣродѣкѣѣ ѣнѣла маѣ rѣaѣionat. Дѣн ачѣастѣ
каѣсѣ не рѣгѣнѣ ка пѣчѣ stagionariѣ пѣчѣ про-
gressiviѣ съ ну не ѣѣдече преа-rѣgѣros пѣнтрѣ
аѣст moderatism, пѣнѣ че не vom инѣелѣеѣе
кѣ тоѣиѣ.

Ин Tomѣа II. vom пѣвлѣка ши биография Аѣ-
торѣлѣтѣ. — Fie ка ачѣастѣ карте съ deѣente
ѣтѣмѣеа romѣnѣ studiosѣ sѣre кѣлѣѣра ин-
ѣелѣекѣтѣалѣ! Tradѣкѣторѣла.

Телеграфѣ.

Telegrafѣла електро-магнетѣк дѣн Авѣстриа с'аѣ
аѣезат ин чѣа маѣ mare parte. Ин 17 Sept. к.
п., с'аѣ фѣкѣт чѣа инѣѣе пѣрѣѣ не телеграфѣла
че с'аѣ сеѣѣрѣшит акѣт инѣре Vienna ши Praga.

Din kapitала Bohemiei с'аѣ фѣкѣт инѣреѣаре
ла Vienna: Кѣте батѣрѣи сѣнт аколо ин инѣре-
ѣинѣдѣре? — Resѣnѣsѣла аѣ fost fost: trei. —
Дѣла Praga с'аѣ dat апоѣ semѣнѣ кѣ: съ се
лазе о батѣрѣе фѣрѣ лѣкѣре. — Resѣnѣsѣла:
S'аѣ fѣrѣst. — Intѣreѣаре. — Кѣт сѣнт акѣт
semnѣе? — Resѣnѣs: foarte лѣмѣрѣит. — Аша
ши де акѣт инѣинѣе нѣмаѣ доѣѣ батѣрѣи сѣ се
инѣреѣинѣдѣре.

Rezultatѣла ачѣстеѣ пѣрѣѣе аѣ fost peste а-
ѣентаре. Korespondenѣia инѣре Praga ши Vie-
na, инѣре ачѣсте доѣѣ капиталѣ депѣртате де
122 милѣ (мерѣла ши инѣорѣла) се дѣнеа ин-
трѣ аѣѣа тѣмпѣ, кѣт este неаѣѣрат ка съ о
поатѣ чѣнеѣа скрѣе инѣѣтѣ. (Алѣ. R.)

сѣнѣнѣе ла кѣте-ва мѣчѣ пѣпаратѣиѣ неаѣѣратѣ, ин-
чѣп а о мѣчѣнѣа ши о фѣк пѣѣbere. Fabrikatѣиѣ а-
ѣтѣчѣ о Insemnѣаѣ съѣт марѣеле Sn. F., S.F.F. &
Rѣта се дѣ ин комѣрѣчѣ саѣ инѣреарѣ, саѣ ин пѣ-
ѣbere, ши дѣн пѣрѣдѣе Levantѣлѣтѣ се трѣмѣт tot ин
stareа чѣа д'ѣнтѣѣ; аѣнѣчѣ е кѣпѣоскѣтѣ съѣт нѣме-
ле де Алѣзари. S'а консакрат ачѣастѣ denominatѣе
ка съ аратѣ кѣ дѣнса rѣта инѣреарѣ саѣ неѣѣчѣнѣа-
тѣ, орѣ-каре iar' фѣ ориѣинеа.

Кѣлѣѣра рѣтеѣ а кѣрѣа реѣмѣрѣа с'аѣ спорѣе о ас-
сѣгѣѣтѣм кѣ prisos ин ѣара romѣnѣ este Inbederat
ѣна дѣн чѣелѣе маѣ бѣне кѣлѣтѣре industriaле че ар'
пѣтеа инѣренѣнде ѣара ачѣаста. Sѣntem ин stare а
Inbederѣа кѣ пѣчѣ инѣ'о локалѣтате ну с'а пѣтѣт авѣа
аѣѣа prodѣкте кѣте аѣст пѣнѣнѣнат поате съ аѣен-
те. Ши s'о сѣнѣнем маѣ ѣнтѣѣ ка съ ну фѣм пѣ-
нѣнѣиѣ ин sinceritatѣа noastrѣ. Ne-ам кѣнѣт де кѣте-
ва рѣдѣчѣнѣе че сѣтѣнѣиѣ бѣлѣгарѣ кѣлѣтѣвѣ пѣнтрѣ
treѣinda лѣор, инѣ'ѣна дѣн момѣиѣе D-лѣтѣ N. Бѣ-
лѣанѣтѣ (Бѣленѣи) каре инѣрече ин кадѣтате орѣ кѣте
ам вѣзѣт пѣнѣ ачѣ маѣ фѣтѣоасе.

Чѣеа че фѣчѣе фѣлоаселе ачѣстеѣ кѣлѣтѣре маѣ
пѣнѣте este кѣ ин ааѣте дѣрѣиѣ кѣлѣтѣеледе сѣнт маѣ
marѣ; адѣкѣ преѣѣла лѣкѣѣлѣтѣиѣиѣлѣор, ад неѣмѣнѣтѣ-
лѣтѣ, ад рѣноѣлѣтѣ се аѣлѣ ин ѣара-romѣnѣ foarte
скѣѣтѣт ши маѣ virtos ад чѣелѣѣ дѣн ѣрѣмѣ маѣ не
пѣмѣк. Este дар Inbederat кѣ фѣнд кѣ каѣма ши
пѣмѣнѣтѣла sѣнт favorabile, rezultatѣеле карѣ съ фѣе
foarte фѣтѣоасе дѣн ачѣастѣ лѣкѣре.

Toatѣ лѣмеа ѣие кѣ Departamentul Vauclusei
este ѣна дѣн чѣелѣе маѣ аѣѣте провинѣиѣиѣ аѣрѣкоде
дѣн Еѣропа ши авѣѣиѣа са оаре дѣн кѣлѣтѣра рѣтеѣ.

Кѣ тоате ачѣстеа се пѣѣтепѣе пѣнтрѣ пѣмѣнт дела
160 пѣнѣ ла 200 франѣи ектарѣла (дела 240 пѣнѣ
ла 300 леѣ погонѣла); кѣрѣѣѣа де рѣноѣ este дела
25 пѣнѣ ла 30 франѣи ши преѣѣла зѣлѣелѣор дела ѣт
frank ши ѣѣнѣтате пѣнѣ ла треѣ, кѣнд ачѣстеа се
аѣлѣ ин ѣара-romѣnѣ, кѣтеѣѣм а зѣчѣе, маѣ не пѣ-
мѣк. Ынѣсѣ ва зѣче чѣнеѣа дака зѣоа ачѣ се пѣѣ-
тепѣе маѣ еѣтен, ѣнѣсѣ ши ѣрѣганѣиѣ лѣкѣеаѣтѣ маѣ
пѣнѣнѣ потрѣвѣт кѣ пѣлаѣа, ши ну фѣк аѣѣа лѣкѣт кѣт
сѣѣеаѣла дѣн ааѣте дѣрѣиѣ. Рѣѣѣѣре! Сѣѣеаѣла лѣ-
кѣеаѣтѣ преѣтѣндѣнѣ не кѣт ва фѣ маѣ мѣлѣт саѣ маѣ
пѣнѣнѣ бѣне komandat. Ne лѣнѣсѣкѣ brade, ва зѣче
ааѣѣа, sѣре а инѣренѣнде ши ааѣте кѣлѣтѣре. Рѣѣѣ-
ѣѣре! рѣѣѣѣре ши маѣ mare ѣнкѣ. Че фел!
brade зѣчѣдѣ кѣ вѣ лѣнѣсѣкѣ, ши апоѣ не ачѣстеа
пѣнѣне че ле авѣѣдѣ ле инѣреѣинѣдѣаѣиѣ пѣнтрѣ кѣлѣтѣ-
реде чѣелѣе маѣ sterne ши маѣ сѣраче...? Lѣтѣдѣ
ин аѣнѣте кѣлѣтѣра industriaле ши кѣ ѣт нѣмѣрѣ де сѣ-
тѣнѣиѣ егал че в'ар' addѣче ин рѣѣиѣ ши ин погѣмѣ
UNUL веѣдѣ авѣа доѣ треѣ ши patru.

Esre Inbederat iar о маѣ зѣчѣе, кѣ пропѣриетарѣиѣ
romѣnѣиѣ аѣ маѣ мѣлѣтѣ интерес де кѣт орѣ каре про-
пѣриетар еѣропѣан а дѣнтѣа кѣлѣтѣреде industriaле саѣ
пѣнтрѣ интересѣла лѣор импартѣе, саѣ пѣнтрѣ интересѣла
ѣенѣрал ад дѣрѣеѣ, аѣѣѣѣиѣ маѣ virtos кѣнд се аѣлѣ
съѣт administratѣiа ѣнѣтѣ гѣѣерн маѣ репѣresentatѣiѣ,
ин канѣла кѣрѣѣа Provѣedinga а пѣт ѣнѣла дѣн аѣѣ
вѣрѣбаѣдѣ че singѣrѣлѣ пѣтеа сѣ i се кѣвѣне ши ааѣе-
кѣрѣѣа лѣтѣмѣиѣ ши инѣаѣтѣ инѣелѣнѣенѣдѣ аѣгѣнѣтѣ фѣар-
те греѣ ин бѣланѣѣла вѣиторѣлѣтѣ ачѣстѣиѣ пѣнѣнѣнат,
не каре ла vedem репѣскѣндѣѣсе пѣрѣн пѣрѣинѣтѣилѣе
бѣнѣѣѣдѣиѣ алае Prinѣѣлѣтѣ сѣѣ. (Urmeаѣѣ)

О МАРѢѢ ФѢРѢ ПРѢЦѢ.

— Преѣѣла ѣнѣиѣ сѣѣѣтѣрѣиѣ. Un fabrikant дѣн по-
litia Middelburg ин Zaalanda де мѣлѣт кѣѣѣа съ ка-
пете сѣѣѣтареа ѣнѣиѣ fetiѣе, кареа инѣѣ ну се проа
ѣнеа а рѣсѣнѣнде дѣринѣеѣ Inamoratѣлѣтѣиѣ.

Nѣмаѣ о rѣѣгѣѣ...! Ин sѣrѣmit ea, кѣ mine, с'аѣ
Invoit дар кѣ kondiѣiѣе ка съ ѣеѣ ин skimb ѣт сѣ-
кѣпѣор pain, преѣѣѣм зѣчѣа fabrikantѣла, де ѣenti
(о monetѣ) — кѣнд amoreza де Middelburg аѣ
deskis сѣѣѣнѣоѣла, вѣзѣѣ, ну фѣгѣ mare мѣлѣѣѣмѣре,
кѣ ин лѣок де ѣenti, ел кѣнѣнѣдѣа аѣѣѣа Gilome
(ааѣт monetѣ) фѣтѣмѣнеде, фѣе-каре да 1000 ѣinti.

Fabrikantѣла гренѣисѣ ши voia сѣ'нѣ инѣреѣте гренѣ-
нааа дѣнд фѣтѣоасеѣ сааале нѣмаѣ че 'i аѣ фѣ-
гѣдѣѣт; дар ea дѣпѣ kondiѣiѣе н'аѣ dat sakѣла не
rѣѣгѣѣѣ, чѣ rѣѣгѣѣѣ пѣнтрѣ sak.

Inamoratѣа аѣ фѣкѣт rektѣs ла полиѣиѣе, аѣ агѣ-
tat пѣчѣина, зѣкѣнд: кѣ ачѣаста аѣ fost о гренѣнаѣ
дѣн partѣа лѣтѣ, кѣ ел н'аѣ лѣтат ааѣтѣ dektѣ о sin-
гѣѣѣ сѣѣѣтаре, кѣ фѣнѣ ѣт drent о сѣѣѣтаре ну
поате kostisi ѣт sak pain де Gilome.

Aша аѣ пѣпарат вѣлѣѣоѣна сѣѣѣтѣрѣеѣ кѣт маѣ
пѣлѣкѣт, дар tribѣnѣаѣла аѣ инкѣиѣат sentenѣa ѣрѣмѣ-
toare:

- 1° Чѣе dat, dat рѣѣѣне.
- 2° Сѣѣтареа преѣ ну are.

Хѣтѣрѣеа инѣелѣанѣтѣ ши nobilѣ.

(din Алѣ. Rom.)